

ملا نەسرەددىن

№39 Kijmoll 15 kapliq MOLLA-NƏSRƏDDIN نۆمۈر ۳۹ كىچىك سائىمى ۱۵ كاپلىق

احمد زوغى نىڭ تاجگذارلىغى بىكى تاپك غاظرر ايجون

ايتاپاتك بالغان يولى نوزەرىندە قوردىغى بىشى كورى

بو حاضرلیغا سوز اولایلمز!

هوامانه ورلاری.

هو و انا مانورلاری حیرت چکنده
چری باکچایلا کیمه شی و ماکند
از، حود چیر، پالانلر تیرمه اولایم
کلی حایر کوریمه باشلاقلار.

حکمدر.

زه هرلی غار صحتی
شهره سالوب ولوله
اورتالیغا تولانوب
بعضی دهرین مسئله
عاقلمسین گونده ریر
بعضری پایلاغا
چوقارتیگ تازه دن
کفتی کوچمش باغا
شیخ غنی سوله مش
شهره یوراقلسا غار
یرسینه آسان نسی
باطل اولور دستاز
ترباکیلار سوله یله
کله اگر توپ سی
یویما آتلسا قاجار
ترباکینگ نته سی
توراشاغوشمش دون

یولاخدان

استاسیون مدیر مانیوگ کفایتی
سایتمده فله کنکلی، ف، توبرولی قاتر.
اوله راحت مینیرلر کوروحلاریدا ایچیسیر.
آتچاق بیضی وقت مذکورک سافر
دوست آختاسی چوق اولاندا تاراملیق
عمله گلیر. بولدش بو ایشیکده تکرار
ایندیمه مننه سوز ویروبده.

زالفا ریجال باقاسین
مرثیخان یولادا
گیزه خان شارماقاسین
سوخانی باشین توربانا
مرثیخان کامیاب
ملاعه اسمگلر گیویوب
باشه ریحوت حوراب
لاعتی غنی باشلاش
نه وده بو یوک قیل، قال
یزمه صیده گیزه لوب
آلتی کویه، بش موغال
ملا مده سازلامش
یر کویه، دورت چوره ک
بادوالا یقشم دون
سزی پیره، یله نلک
ملا قمر دولوروب
یرکیسه چوب تباکی
آت آغادان حکمدر
باغلارا کوچون باکی.
هردم خیال.

بئی آج یلمه سولر بنن باغ ای گسین
ایمده مکتک آلت قاتدا قصاب دکالری
اولناق برشی دکل، بوندان اوتری
دانشیق اولانلر. اوک فاده ی جایی
دکانیا وقت آبارنا بونر لک حتمه دانشماغا
دکمز، چونکه اولناقو مکبه کبیر.
حیاط اولساندا، ایلیمسین، یارک کوزجه ده
دورسون گلوب کیده ساتاشین، یادا
کوجا اولناقری ایله ووروشون، دو -
کوشون، بودا تریبه موافق دکلدر.
بو یله اولاندا هیچ اولناسا قشک سویوق
گورنمه جایی دکانیه کیروب برقادر
بدریخی ایستلدریرلر و برآزدا در -
وینک فلاک محبت قولاق آسارلار.
قدیم آدم لک سوزلری ایستدرلر: خیر
دعواندن، رستم بولاندان باشقا بوکی
تاریخی سلواته مالک اولارلر.

نفت آبارنا کلدیکده، یردن دیمک
اولمازکیجه ایلیتریق سوندی پس لایبا
باندیرماق لازم دکلمی؟ بو یله اولان
سورتمه نقت باقدا اولماقشیدر بازاردان
فورقمالی دره درحال باتین دشمسی
گلوب سوندورر بو قاداردا فورماغا
دکمز بو کفرله یا کو مارف شمعی
باکوشوراسی هینک بو شیرلک کوجو -
ریمسلی حتمه یردیگی قرارنه اهمیت
ویرمه یوب مسیح و سالم اوچ یلی اولارنه
حرام ایتمه منلر و پاکیگ لک ایستیت
بانامستار اودرکه ایمده هر شی اوز
یرتددر ودرسدن قین بوستیارک 25 تده
باشلار. 15 نده باشلانامسا سب هوانک
سویوق اولمایدیر، هله انجیر دکم یوب
ارشاقلر دو یونجا انجیر نیمه یوبلر، قوی
اوزوم انجیردن یول پسونلر اوندان
سوگرا گلوب درسه باشلاسونلر. ملاشمی
نلن ایلدیرم بو حاضرلیغا هیچ منکده سوزک
اولایلمز!

نجیمی.

غز نلرده اوفوبوروق که هر برشیک
قاداری آرتیرماق و جینی باشیلاماق
ایچون اولجه دن قایبانا باشلایر، مثلا
یاثر اکیمک نوحی باشیلاماق و فاداری
آرتیرماق ایچون برقا بایا آباریلر بارانما،
پایوق و بوکی حاشرفلر ایچون اولجه دن
قایبانا آباریلر که هر ایش و قلی و قتده
اولسون کیچیکه سین، محصولات لازمی
قادر و یاخشی اولسون. بو یله آق مارف
ایچونده قایبانا آباریلتمدر، اونا کوره
مارف ایستی هیچ ذره قاداری آقما یور.
اوزاقه کیشک حاجت بو قدر، کورنوم
آذربایجانک هر کوزمه اولان یا کوماروف
شمعی، بوشه باشقا قشار ایچون شک
و شهبیز بر مثال اولایلر، چونکه مارف
ایشیلرلرک انا فال و باجاریلی سی بویه
توبلاشمدر. اونا کورمه هر بر ایش
اوز و قتده وریلی بریده آباریلر، مثلا
ملا نصرالین عونک یازوب و شکلی
چکدیک 29 نمره لی مکتب (تورک
پدافوزی تیختیومی) ملا بوزاندان سوگرا
نم کدل نمیر ایلیوب نیجه که واریبده
اولده اوز فادمه سیله اولکی خاتمه سلیقه
ایله سفلانتمدر. اوشاقلا درس آراندا
کزیشک بر نایله یدیگلی جهنم هیچ
اولما هر تقصدده اولما آرایر نمانشا
ویرسکی لازم کورمشلر. فیلدیلر، اذیت
چیکرلر، درس آراندا باقوندان کار -
وانشارا جاشلده طورمین خاتمه لر!
خوروز، قوج، دو کوشدریکه آیی و
میرن اوشانماغا، حیوانلرک آراباقاپلون
لیز کیدیش کیشک نمانشا یلر. طوبله نیمه
اولک ایچون کورنوم نیجه که شیک آغ
چیکره چوق فادمه ی وار، اگر یوبارده
حکم جزا فرا ایله بوسه اودا ناخضر.
قصاب دکالریگه کوجورولمه مستسب
اودرکه اوشاقلر ائی یول گوردرلر کوز -
لری نوق اولار، آج کوز اولانلار،
قاندی بی و قوتومش ای، یوبارده دانشیق
اولایلمز چونکه قدیمده هر کس نوبا
کدنده یلیجکه باغ سورتردیگه قوی

قل هو ده....

مولاحسن قیام ایدوب - ایندی تازه باشلاش
س ایله، باواش دانیش - حمدینی تازه باشلاش!
قوشن توگده بت کی - ممالک یوم دین، پی
گورنیجه منشین یلا او - مخرجه ساتش و عین، پی
سوله ی اهدا... فقط - دغیر... ماک ایبری و عین، پی
باشقا خضوع، ختوعیله - راز بازار باشلاش
س ایله، باواش دانیش - حمدینی تازه باشلاش.

قل هو ده... پی دینه لاپ - یرقلا بیر قلیق، کوبه ک
ایندیمن نازمه - اینتمش - نوجمی، دورتی - شک
سجده سینی، رکوعی - یرجه یول ایله مز کورده
قیز، قلابن اجازمه باشلاش
س ایله، باواش دانیش - حمدینی تازه باشلاش.

جمله عبادتمده - بوق هله توك قدر ربا
مسجد ایچینده اینجه لوب - شیشدی مثال بوربا
گاه کولور، گاه آغلایر - اولدی بی کم شموریا!
یا که بهشت اوشاقلاری - چمنه نازه باشلاش؟
س ایله، باواش دانیش - حمدینی تازه باشلاش.

سجده بوندی، قاشقار - سانکه فوجوب ملکلری
برده سور کله ترسه ده - سیر ایله یرکلری
وار بو ریشت اهلیگک - پوزلر ایله کلکلری
برده جاشنی یوب - ایندی فزازه باشلاش.
س ایله، باواش دانیش - حمدینی تازه باشلاش.

تاکری دین دیز: هانک - بویوزی قاره بندمه:
ختمی آله ادوب برون - ایندی منی دوتوب دمه
هرجه هدایت ایله من - نکجه دیدی؛ قدمدمه
منن اوشاق، قیز ایستیر - طلو و درازه باشلاش

شوره حجازه باشلاش،
بوز سوی بوق جاشی بوق
شله قایزه باشلاش
زورتیا سازه باشلاش
س ایله، باواش دانیش
مولا نازه باشلاش
حمدینی تازه باشلاش.

کیلیش

ابدائی تریه

نهنه و نهوه

تېل داغدان قابېدری، اوچا داغدار اېه شهر و کنډلرک آراسیندا اولان بولار اړیش، آرخاج ایچی، سوو سوو قورون قوزو، شایر ناخیر مال حیوان، ایخی ایخی آتلار کوك پلاخیگ نهمستن آران اولاشیا توز باقی و قیشلالا- رینا اینیبریریدر.

کچلردن بخلری میر آز دینجلمک و حیوانلارنی اونلاصاق ایچون پاشنی اولان اولان برلرده دوشن-اسراحت ایپر، بخلریده کنډلرک کلرنده ییچلمش زیلرک-پاشش فوروق و جایرلاریک برینه کوزده که دوشوب دها میر یاریم آقی میر آه، نوزلی و زلیلی کدم گبره-مک ایچون جوما- لاریندا فورمشلار.

کوزیل سو و هوالی داغدارلرک پاشندا قسه آه کوزوب سوهدمن قیلماندان یوره، چیکلر آراسندا کونک آلتدا دولابوب قیزیل احمدی آلمایا دوشش قیزلار و گین-لر-نوب- کیی یوورلوق مال اولادان (کملر) اوغلان اولاشلاری، توز جومالاریک اطرافده دوزولوب لرینی کوزلرک توت قورویبه، گوب کچین پاشقا کولپر، نانا ایپدرلری.

سوزلر، غایرلار، ایخیلار کلوب کچیر آرتداند دها پاشنداری یتیری، میر سوو اینهک جاشی و خیردا حیوا- لاری میر قیز یرده میر اوغلان اولاشقی سوورلری، بو سوو اینهکی پاشلر قیزیل میر دانا آرایر سوورده-ن آیرلوب پولدان کاره جیتیر و کولیکدن یوروی ییلمیوب یورولوشی کوشتریک اینیبریدی، اونلاصاق نه قدر بو قیزیل دانای قوغوب سوووه قاپلاردیسا نه دها بولامیچلوب سوورده آتالایردی.

قاری یردن یرره لرینی چه-سندن کونوردی، ساغ-النی یره دریموب یوزنی پاشندا یوورلار-نانه-اولان نهوبه دوتوب یاونیجا آتجابک هیجالی یرس اېه آقده آقده (آگمه) اوزا؛ اوزا؛ آگوزلرک کور اولسون، کوریمشده قیزیل. دانا کوچمن آرالانسی؟ آقده (آگمه) تیز اول آقده قویما یاخ بوکولک دالیندا سیکه سیکه بوگور (الی ایلمه اثاره ایپر) یاخ بو طرفدن قاروب کتیر مال جوما، آقده تیز اوله، آ بوکی یره سوخوم آخام اویشلار نه ییچک؛ حاضر آلاله یتیروب، تیز اول تیز اول؟

یارم ساغدن سوگرا کوچ آرالانش، اوزاده قیزیل دانای نه-سینک آرتا اولان کوسکی اېه جوما یا سلوب کیزلده ییلمشدی.

دالیی رار

تلغراف خبرلری

قویا - دیباغ مومن دایمی توزه-دیا، خصمانه-کوهه شستی نه-پاشلشند.

گنجه - غریزیکوف کوچسی 3 نچی دونه 7 نومرولی نهوده علیتی دالی آروادیک یرینی فوجاندا یر قیز اولاشقی دوگوب کدم، قوش، اویری آروادیکدا قوجانداکی قیز اولاشقی لندن آگوب دوگوب کوچمه-پاشلشند.

دولهدهداوا قاشقلر کوچمه-پاشلشند.

باطومو - 13 نچی ایلمه، خیل آنا توز اولشه آلدینی آرواداریک

آرخاج یرسی زانفده قید ایپلشتمو، دیکری ایه شریشتمو. آغا، شریشیز آرتانفدادو.

ایش کورده-دیگی ملومده، بو برده انشایه اینمه-یلیدر.

نوخا - قومونخوزبگ تیکدر- دیکر نهولریک توستینی پلشش آبار- شندر، نهولریک بارلاریندا ینن آرب- لاری ییچمک ایچون یر داغلی-اکیچی آختارلیپ.

آقاران-سورویک مدبری توز غلامتی قومونخوز ماموری نظامی اېه میداه

«قیزلار»

نهلری: دقرلی، کاب، قلملی باق آکیشی پولدان توتنن قیزلارا بوینورویو باخدا،باب، آلملی تحصیل ایچین مدره کچین قیزلارا آ یر، حیا برلریدی یریتلیپ سینتال اولوبدر هلمسی سیرتلیپ قاتیم قارالیشی یوره کم جیرتلیپ ماتوشانک آجیق بدمن قیزلارا

دون گه-نییلر، آتاراق چه-ککنی سانکه: دونوبلر اولاراق ارضی یاسیلایرلار «آوشی»، موسه-ی گه-نیهریم کلش کفن قیزلارا

نهیر قاتیلر، نهد زهر قاتیلرر چیش کچی هر یرره یوورلایرلر دست ایله مکبه یولایرلایر. غنه-اول ائی-اسمن قیزلار... قاریشیش اوغلان قیزا، قیز اوغلان یرده کورورسن دوزولوب یان-یانا قریزیمی بارلاقا دولور میدانا یاخ؛ هلمسن، نطق ایلمن قیزلارا

حاشینی دینیرسن اولوب قومومول نازه جبات، نازه فکر نازه بول

یاددان چیقماسین.

شیخ نظامی کفری تومردننه یرر نیشانکه، دیکمک سلمسی جوقه-ندانیه-ن آیتلیش و یو بارده یرر چوقه-زحشرر جکیلوب نیشلر ایپلشند. معلوم او- لدیخی توزره بو بارده یرر قوسبوتندا وقله یا کورده-تسکیلد ایپلشش و یا گیلیر- سه بو کورده-سرتانجه 7000- منات بوداا مین ایپلشند.

بو بارده یرر تشبده کچهده اولونشش و مالیه شمسی نظامی ایچی ایچون 27-28 نیمی بودجه سترنده 2500 منات آیرمشدر، بکی بودجه-سندده ینه کچهده دها 2500 منات بو ایش ایچون آریلاجی محشلدر. یز نظامی قوسبوتنک بو ایشی

نه ایچون قورقورلار

زاقانلا شهری بیر ایلاجا بردر، پاشقا یردن بورجا بیر آدام کلدیسی اوستاعمانی ییلر و اوستاعده او آدامک کیم اولدیخی آختارلیپر، توکر-یلیر. وای اولزمانه-ان که بو مسافر یوزغنه ایدرینه آدامی اول. شهرده-خمشلیر بو سرده ده کبر، بخلیر لار، داینبوب سولمه-شیرلر، ییچله-اشیرلار: بو قوروق مسافر گیدندن سوگرا حق - لرشمه نلر یازاجانی، اولمایان موقتیه- لرشمه، بول بول اولان خصانلارنه-اسی یازاجانی... آمان یاربی کوروسن کیدن یازاجانی؟

بو یازیلاردا ینه یوزغنه خدمتچی-سی کیدیر اورایا جیتیر، شهر ده کبر یر یرنه، ینه-سئولر ایچیلر-تولایر، داینبیر وه اولاجانی بارده کلنیک ایچون دوشونلر، آقرمه-چورت-اس-نه-ییوب، جهن- کیدوب نقد یازاجانی و هلمسی قزیه یه یازاجانی یازینن ای کش آتجاب آتجاب ملاصرال-دین مجموعنه یازمین دیه فیعلتی، ییچیلتی قورقورلار؟ من یر سوال ویرمک آیتیریم، گوب رومن یزیم یوزغیز-سئول بولداشیریز یزندن « ایچون قورقورلار؟ یزندن-تور قاتلاریک، دها قورفانمالاری ایچون یرچارلری وار، اوزا-تولرینی دوزلملوه، قشالاری یازوشی باراش آرتادوب آخرده-ه قورفانمقدر، قورفاماق ایچون بو ایش الا مجرب یر درمان و الا سینانش یر دعا یازو بنه-در.

ماتم

ماتناج قالا امامی شخ، ماتناج قالا بوللاری اېله-یرد-غیا-اولدیند-ان بولناقیسکی حاللاری، هم آخوند شخه همده آیین زعی اېه قانزاب-هل عیالارنا-کونه-سرد- چکری بوللاریک، وقلتی مناسیبه یاریم آیدرک ماتم بلسلی قوروشلار. آغلاما، دوقورداندا ددی یر آرتا آزالیر و اسانه نلی اولور، یالانچی.

جیتیر، بغیر، یینتاق، اجلاسه-ی زول هم یوئورویکه امن قیزلارا جرخ فلکدن آلیپ دانشلاری کوجه، یازاردا: آب آجیق پاشلاری نهولیک اولوبدر توتنه-ک پاشلاری ملت قاتیرام قارغی، چه-نن قیزلارا قیراقدا قالیش آنا، قلدانش، آنا یرده کورورسن یرر: یر اوغلانا کیدیه آره لایجا دونور حیوانا شرعه یوق کین-کفن قیزلارا زاقس-دا: یر حیزما، قارا اولدوس مسجده یوز دوتیباراق یرچه کس قوشلاردا اولور سانکه: قریلمش قس اولدادر قور-سولوب وطن قیزلارا

ملاده-اش یارنی شریعت هارای! آیتاقلار یردی، طریقت هارای! تاگرم ایده بولار، لنت-هارای! پولدان آران، جالموش کورده-قیزلارا زلفنا نه-ن قیزلارا علمی کورده قیزلارا هم یووروب قارغلام هیسه من قیزلارا

دبابانی چاقداغ خالا

یادارانن چقارما باجلارنا اینیز، لاکن جوقه-نداندرک بو بارده هیچ سلمی ایپتیریک، یا کورده اولان مین بارایله کچه-ده کی بارایی لرینه آگوب یر- یکه-شدر، یرلری و کچه-ده بکی بودجه ایلمه آریلاجی محشل اولان 2 نیمی 2500 مناتلدا دوقردان آریلمسی ایچون یاد آردیک اینهاری لایمدر. اید ایپیریک که نظامی ایچی محترم قوسبوتنک نظرنده اولسون و یادان سزیم قوشلی (1)

1) بیض فره-هی سلم و خمشلیریمز توز آردلاریک حاجی شهیدی و کربلای لرینی گولتیکلرینه گوب، بنده توز شهیدی گیزله دود بوعدان سوگرا آدینی یاونجا سزیم فی یازاجام.

- کورسک بو کولک حانکی طرفدن آئیرد
- اونو یوزم کتاب یاخش ییلرد.

آفتابا ناسیشتیلری - (ایشی و گه ایلمه) بیر اهنکی متان وار ایلاوا آلاجامز ییلر آلتوب
فورلاماش سیز توت بولدن